

Valsts adrešu reģistra pārskats uz 2011.gada 1.janvāri

ANOTĀCIJA

Valsts adrešu reģistra pārskats no Valsts adrešu reģistra informācijas sistēmas.
Rīga, Valsts zemes dienests, Kadastra un reģistru departaments, Datu analīzes un apmaiņas daļa. - 2011.

Valsts adrešu reģistra pārskats sniedz informāciju par Valsts adrešu reģistra sadarbības partneriem, adrešu sadalījumu Latvijas Republikā un tās administratīvajās teritorijās pēc adresācijas objektu veidiem, Valsts adrešu reģistra aizpildījumu un administratīvi teritoriālo reformu.

Valsts adrešu reģistra pārskata sagatavošanai izmantoti Valsts adrešu reģistra un Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas dati uz 2010.gada 29.decembri.

Valsts adrešu reģistra pārskats ir pieejams visiem interesentiem internetā Valsts zemes dienesta mājas lapā: www.zemesdienests.lv vai www.vzd.gov.lv.

IEVADS

Adrešu reģistrs ir valsts informācijas sistēma, kuras pārzinis un turētājs, saskaņā ar Latvijas Republikas 2008.gada 18.decembra likumu "Administratīvo teritoriju un apdzīvotu vietu likums" un Ministru kabineta 2009.gada 3.novembra noteikumiem Nr.1269 "Adresācijas sistēmas noteikumi", ir Valsts zemes dienests (turpmāk – VZD).

Valsts adrešu reģistra informācijas sistēmā (turpmāk - VAR IS) reģistrē adreses, pamatojoties uz normatīvajiem aktiem vai attiecīgās pašvaldības domes lēmumu.

Šobrīd tiek izdalīti 11 adresācijas objektu tipi, kurus apstiprina 3 veidos:

<p><u>Ar likumu:</u></p> <ul style="list-style-type: none">○ apriņķim;○ republikas pilsētai;○ novadam;○ novada pilsētai;○ novada pagastam.	<p><u>Ar novada domes lēmumu:</u></p> <ul style="list-style-type: none">○ ciemam;○ ielai.	<p><u>Ar pašvaldības domes vai pašvaldības domes pilnvarotas institūcijas lēmumu:</u></p> <ul style="list-style-type: none">○ viensētai;○ ēkai;○ apbūvei paredzētai zemes vienībai;○ telpu grupai (dzīvoklim).
--	---	--

Valsts adrešu reģistra pārskats sniedz informāciju par:

- informācijas sistēmām ar kurām notiek datu apmaiņa;
- lielākie sadarbības partneriem;
- adrešu sadalījumu pēc adresācijas objektu veidiem;
- reģistrēto objektu intensitāti;
- VAR IS aizpildījumu;
- adrešu sadalījumu pa administratīvajām teritorijām;
- administratīvi teritoriālo iedalījumu.

Valsts adrešu reģistra pārskatam izmantoti VAR IS un Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas (turpmāk - NĪVK IS) dati, kas uzkrāti līdz 2010.gada 29.decembrim. Valsts adrešu reģistra pārskatu sastādījis VZD Kadastra un reģistru departaments.

Valsts adrešu reģistra informācijas sistēmas sadarbības partneri un lietotāji

2010.gadā Valsts adrešu reģistra informācijas sistēmas programmatūras modernizācijas ietvaros tika ieviesti jauni tehnoloģiskie risinājumi un papildus funkcionalitāte. Modernizētā Valsts adrešu reģistra informācijas sistēma uzlabo darba ražīgumu un datu kvalitāti, jo darbības, kas iepriekšējā sistēmā bija jāveic manuāli tika automatizētas. Tāpat tika izveidota centralizēta adrešu izveides apstiprinošo dokumentu digitālā krātuve un iestrādāti jauni tehniskie risinājumi, kas nodrošina uzlabotu datu nodošanas mehānismu valsts institūcijām, pašvaldībām un komersantiem.

Šobrīd Valsts adrešu reģistra dati, pamatojoties uz noslēgto vienošanos vai līgumu, tiek nodoti 13 valsts informācijas sistēmām, kā arī visu pašvaldību informāciju sistēmām (kopumā 119 pašvaldībām).

Datu nodošana notiek elektroniskā veidā vienu reizi dienā vai atkarībā no noslēgtā līguma un datu saņēmēja vēlmēm.

Protams, Valsts adresu reģistra datus lieto arī citi uzņēmumi, valsts un pašvaldības iestādes (1.attēls).

Valsts adresu reģistra datus iespējams saņemt slēdzot sadarbības līgumu vai bez maksas aplūkot Valsts zemes dienesta datu publicēšanas portālā www.kadastrs.lv.

1.attēls

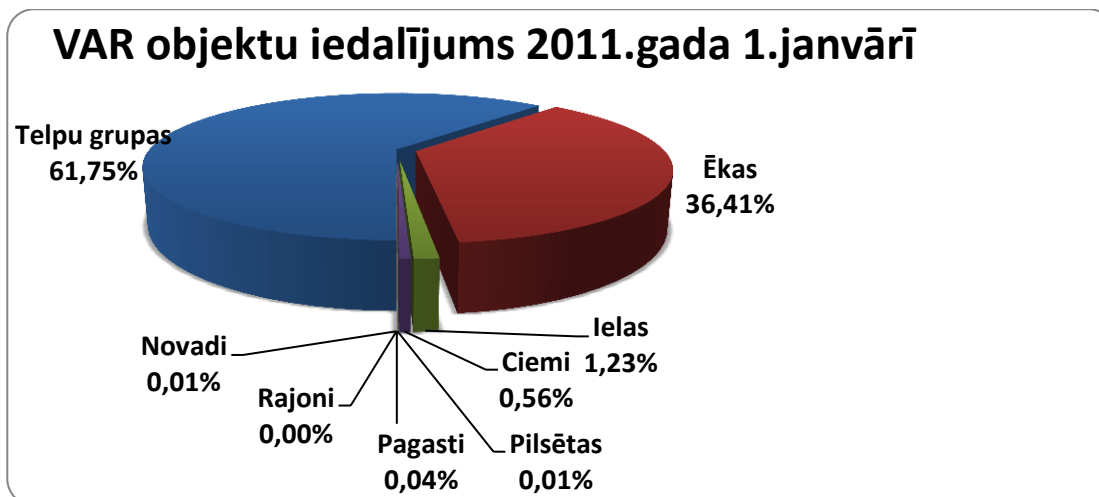

Valsts adresu reģistra informācijas sistēmas objektu uzskaites dati uz 01.01.2011

Latvijas Republikas Ministru kabineta 2009.gada 3.novembra noteikumos Nr.1269 "Adresācijas sistēmas noteikumi" sniegti terminu „adrese” un „adresācijas objekts” skaidrojumi:

- **adrese** ir hierarhiski sakārtotu nosaukumu un numuru – adreses elementu – kopa, kas nodrošina adresācijas objekta atrašanās vietas noteikšanu valstī un ko reģistrē adresu reģistrā;
- **adresācijas objekts** ir: apriņķis; republikas pilsēta; novads; novada pilsēta; novada pagasts (arī novada pilsētas lauku teritorija); ciems; iela (arī bulvāris, prospekts, aleja, gatve, gāte) un laukums; viensēta; dzīvošanai, saimnieciskai, administratīvai vai publiskai darbībai paredzēta ēka vai reāli nodalīta ēkas daļa; apbūvei paredzēta zemes vienība; telpu grupa.

Atbilstoši adresu uzskaites datiem uz 01.01.2011. **VAR IS ir reģistrēti 1 345 797 objekti**, no kurām 831061 jeb 61.75% ir telpu grupu adreses, 489 992 jeb 36.41% ir ēku un zemes vienību adreses, bet 24 744 jeb 1.84% ir ielu, ciemu, pilsētu, novadu un pagastu nosaukumi (2.attēls un 1.tabula).

1.tabula

VAR reģistrēto objektu skaits

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Telpu grupas	681 183	690 081	709 297	715 071	719 527	727 992	752 583	778 984	815 185	831 061
Ēkas	217 447	269 325	338 321	376 697	395 144	409 153	434 181	451 283	471 690	489 992
Ielas	12 277	12 637	13 337	13 881	14 655	15 047	15 639	16 041	16 429	16 555
Ciemi	8 457	8 360	7 816	7 814	7 831	7 842	7 724	7 665	7 615	7 505
Pilsētas	77	77	77	77	77	77	77	77	77	76
Pagasti	512	512	512	510	509	502	502	502	500	499
Novadi	10	15	18	26	26	35	36	38	109	109
Rajoni	26	26	26	26	26	26	26	26	0	0
Kopā	919 989	981 033	1 069 404	1 114 102	1 137 795	1 160 674	1 210 768	1 254 616	1 311 605	1 345 797

3

Salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem, 2010.gadā VAR IS reģistrēto objektu skaits saglabājies iepriekšējo gadu līmenī- reģistrēti 46 782 jauni objekti. (3.attēls).

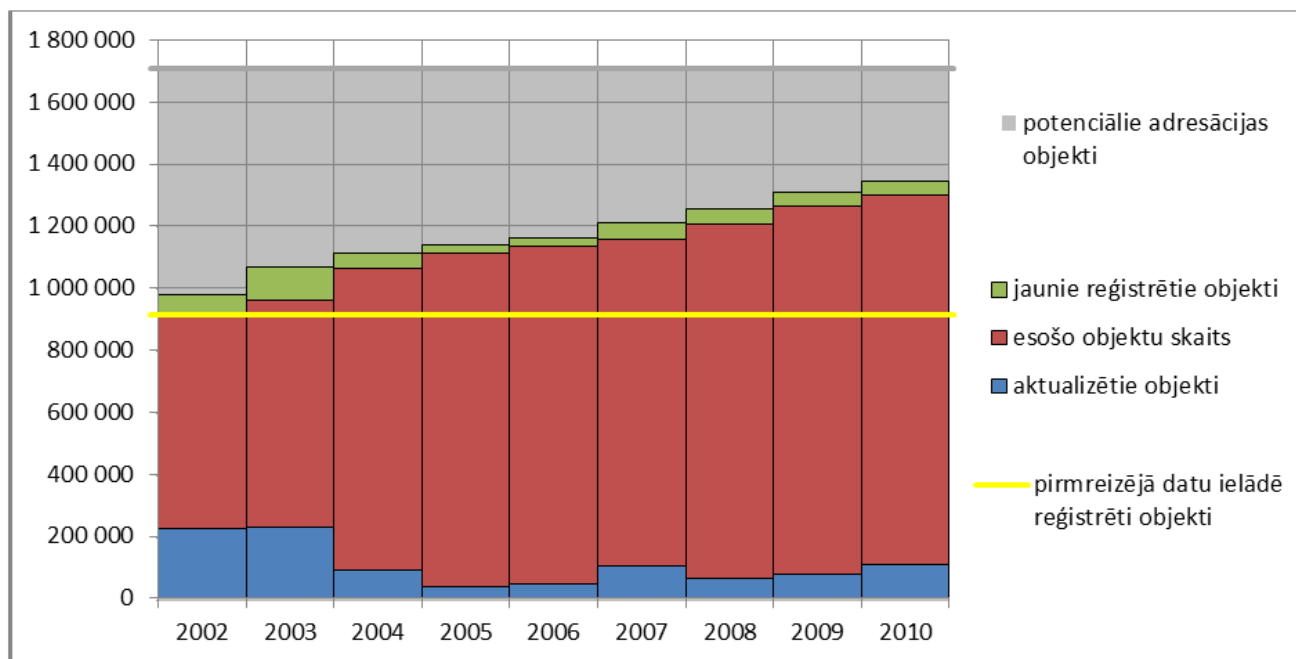

2001.gadā tika veikta pirmreizējā datu migrācija VAR IS.

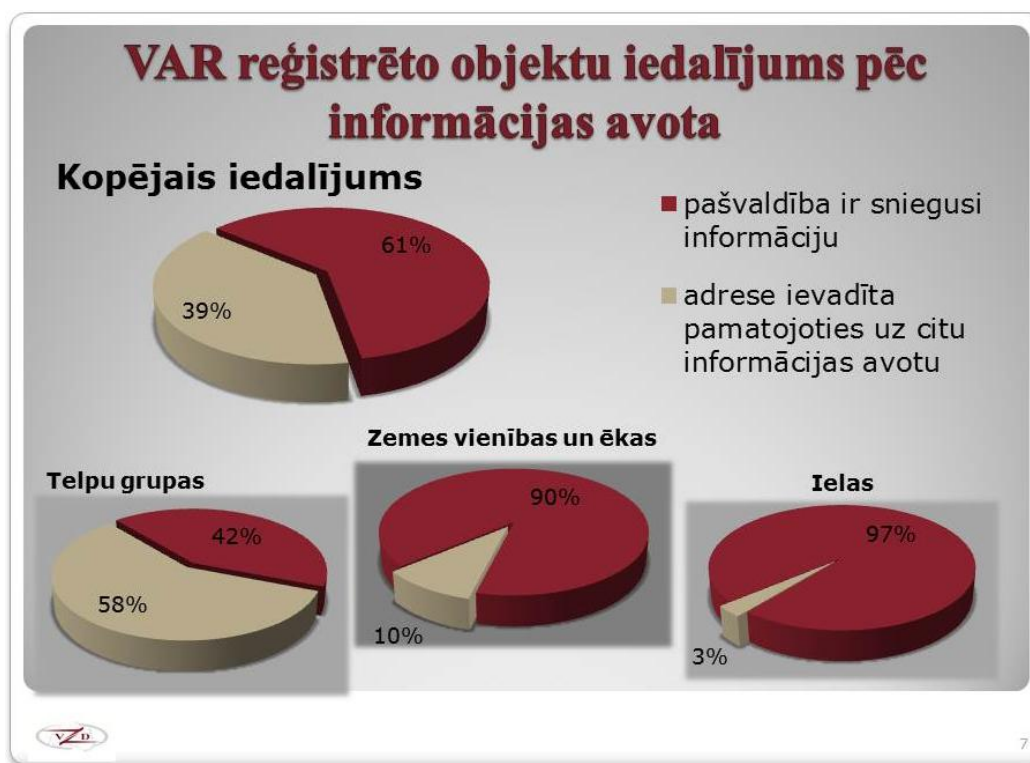
Informācija tika atlasīta no 7 dažādiem avotiem:

- Valsts ieņēmumu dienesta
- Iedzīvotāju reģistra
- Kadastra reģistra
- Nekustamo īpašumu tirgus informācijas sistēmas
- Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras
- Uzņēmumu reģistra
- Atsevišķu pašvaldību informāciju sistēmām

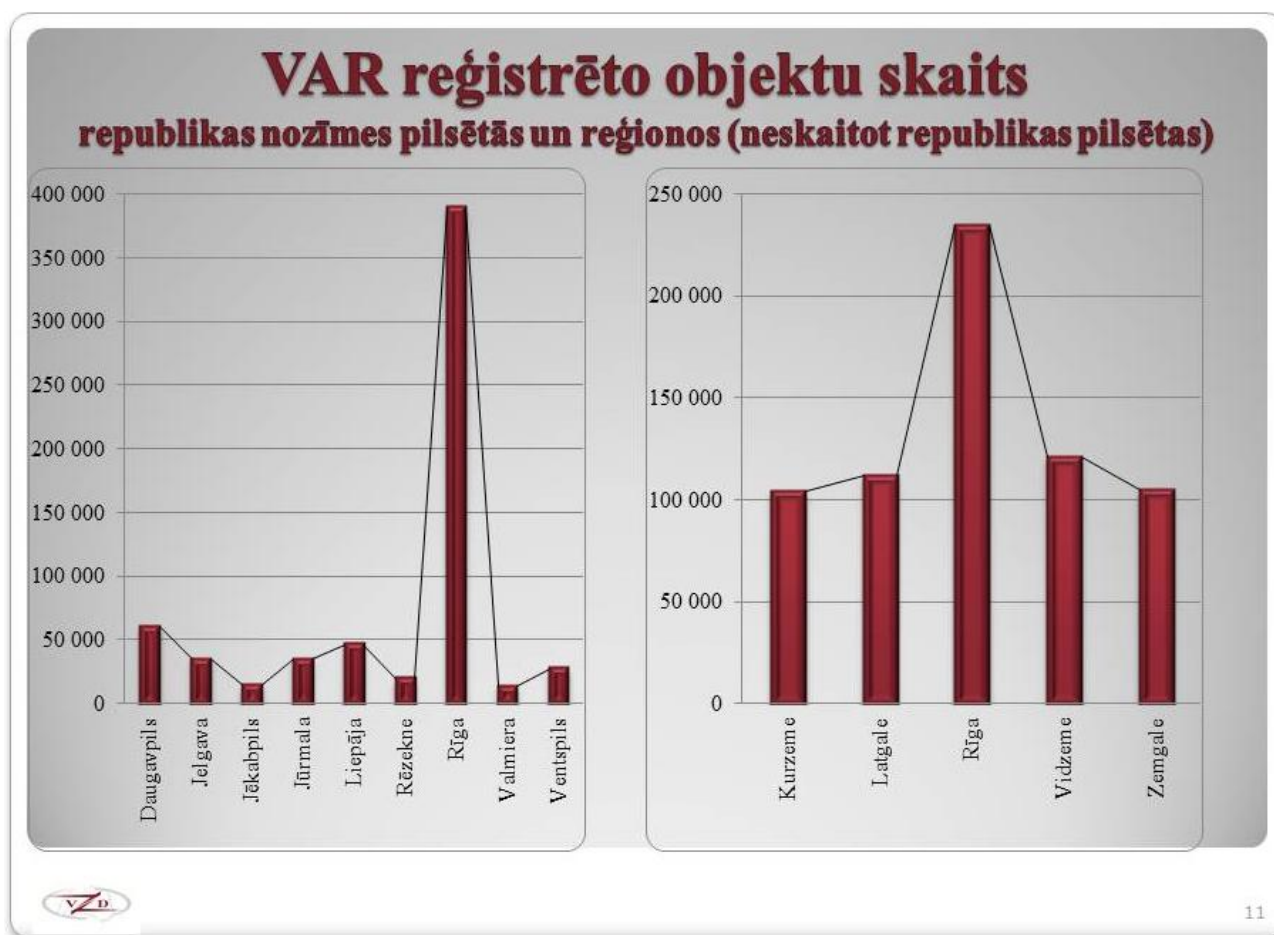
Migrācijas rezultātā VAR IS tika registrēti aptuveni 920 000 adresācijas objekti. Uz doto brīdi VAR IS ir registrēti 1 345 797 objekti, bet pēc NĪVK IS datiem kopumā ir aptuveni 1 708 847 potenciālie adresācijas objekti. Katru gadu VAR IS sistēmā tiek registrēti jauni adresācijas objekti, kā arī veikta esošo datu aktualizācija. 2010.gadā tika registrēti 46 782 objekti, kā arī aktualizēts 111 301 objekts. (4.attēls).

Sadarbībā ar pašvaldībām tiek precizētas adreses, kuras tika ievadītas VAR IS pirmreizējajā datu migrācijā un par kurām pašvaldība līdz šim nav sniegusi informāciju. 2010. gada nogalē pašvaldības bija sniegušas informāciju par 61% VAR IS reģistrēto objektu (5.attēls).

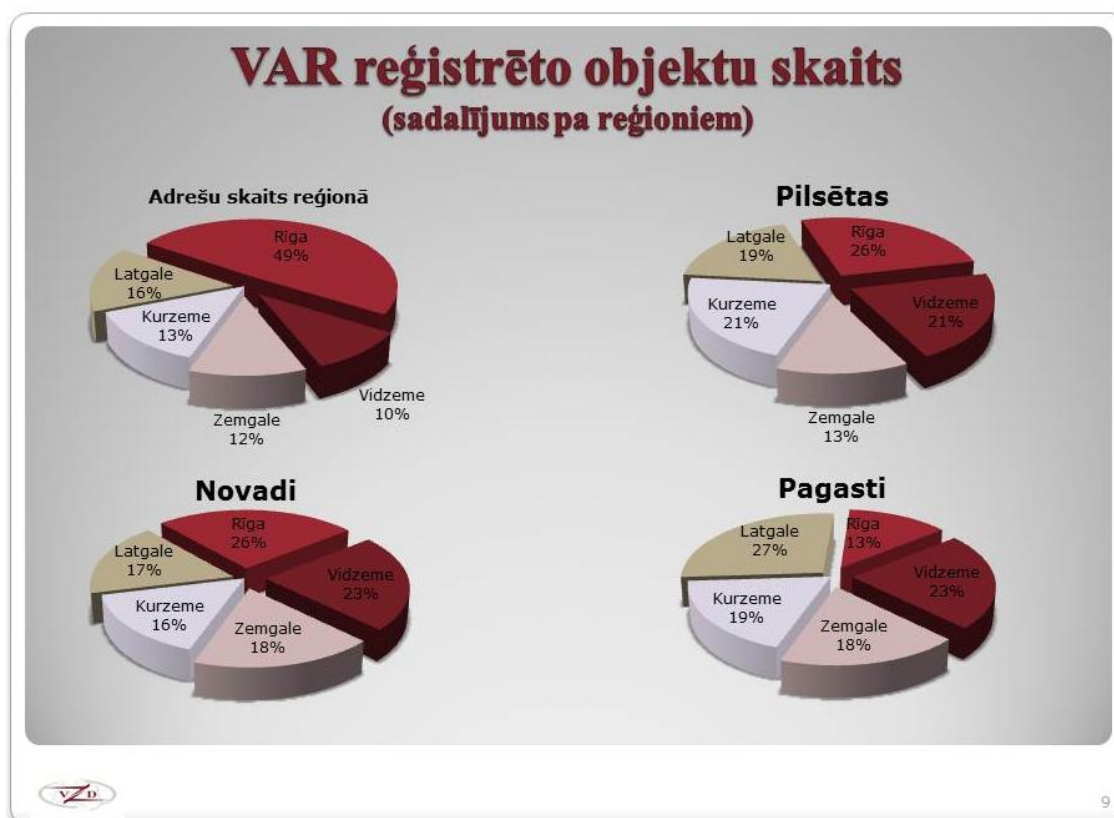

Salīdzinoši visvairāk adresācija objektu ir reģistrēts Rīgas pilsētā, kā arī Rīgas reģionā. (6.attēls).

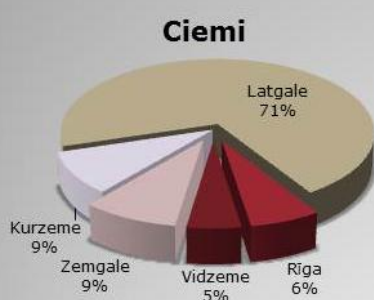

Lai gan Rīga un Rīgas reģions saglabā vadošās pozīcijas vairumā adresācijas objektu veidu, Rīgas reģionā ir vismazāk skaits pagastu. Savukārt vislielākais ciemu skaits ir registrēts Latgalē . (7.un 8.attēls).

7.attēls

VAR registrēto objektu skaits (sadalījums pa reģioniem)

Administratīvi teritoriālā reforma

Līdz 2009.gada 1.jūlijam (skatīt 9.attēlu), Latvijas administratīvo teritorijas iedalījumā bija vērojamas nelielas izmaiņas, kā piemēram, pagastu pārdēvēšana par novadiem, vai arī vairāku pagastu apvienošana vienā novadā.

Būtiskākās izmaiņas Latvijas administratīvo teritoriju iedalījumā tika veiktas 2009.gada 1.jūlijā (skatīt 10.un 11.attēlu), kad, atbilstoši 2008.gada 18.decembra likuma "Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums" noteiktajām prasībām, administratīvo teritoriju reformas ietvaros tika likvidēti rajoni un izveidoti 109 novadi.

2010.gada 15.februārī stājās spēkā 2010.gada 1.janvāra likums "Grozījumi Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumā", ar kuru Valmieras novads tika pārdēvēts par Kocēnu novadu, Sedas pilsētas lauku teritorija tika pievienota Jērcēnu pagastam, savukārt Kalnciems zaudēja pilsētas statusu.

2011.gada 3.janvārī stājās spēkā 2010.gada 16.septembrallikums "Grozījumi Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumā", ar kuru Mērsraga pagasts atdalījās no Rojas novada un tika izveidots Mērsraga novads.

9.attēls

